

« anyāni no bhaviṣhyanti; sarvaṃ jīvadbbhir āpyate. »
 iti tad-vāk-çareṇa 'ahaṃ hṛidi viddhā vyacintayam: 160
 « dhig, aho! puruṣhāḥ pāpā bālāpatyeshv api 'idriçāḥ,
 « niḥsnehā nishkrīpāç çaiṇa strīṣhu bhaktimatīṣhv api. 161
 « tad me kim amunā patyā? kim me dehena duḥkhinā? »
 ity ālocya, Haram natvā kritvā bhaktyā ca taṃ hṛidi, 162
 tatraya puratas tasya, patyur haṃsasya paçyataḥ,
 « jātismarā rājaputrī bhūyāsaṃ jananāntare! » 163
 iti saṃkalpya, tat kṣiptaṃ çaritraṃ jaladhau mayā.
 tato 'haṃ, sakhi, jātā 'adya tathā-bhūtā 'iha janmani. 164
 pūrva-jātau ca tasyāṃ tām bhartus tasya nriçāṇsatām
 saṃsmarantya, na kasmiñcid vare rajyati me manaḥ. — 165
 « āto vivāhaṃ na 'icchāmi; daivāyattam ataḥ param. »
 ity uktaṃ rājasutayā mat-sutāyai tadā rahaḥ, 166
 tayā mat-sutayāpy etad mahyam āgatya varṇitam. —

« tad evaṃ te mayā 'ākhyātaṃ, putra, yat priṣṭhāvān asi. 167
 « tavaiva bhāvinī bhāryā nūnaṃ ca 'eshā nripātmanajā;
 « sarva-Vidyādharaṇām hi bhaviṣhyac-cakravartināḥ 168
 « mahiṣī 'iyam samādisṭhā pūrvam devena Çambhunā,
 « tal-lakṣhaṇaiç ca yuktaṃ tvām paçyāmi tilakādibhiḥ. 169
 « kimsvit tadartham ānītaḥ ko 'pi tvam iha vedhasā.
 « uttiṣṭha! tāvad mad-gehe drakṣhyāmaḥ kim bhaviṣhyati. » 170
 ity uktaṃ 'upāhṛitāhāro vṛiddhayā 'atra tayā, niçām
 Naravāhanadatto tām anaishīd Gomukhānvitah. 171
 prātaḥ saṃmantrya kāryam ca Gomukhena samaṃ rahaḥ,
 mahāvratika-veçaṃ sa krītvā Vatseçvarātmajah, 172
 tad-dvitiyo, 'tra « hā haṃsi! hā haṃsi! » 'iti vadan muhuḥ,
 gatvā rājakula-dvāri babhrāma janatekṣhitah. 173
 tathā-bhūtaṃ ca taṃ drisṭvā, tatra gatvaiva cetikāḥ
 Karpūrikām rājasutām tām avocan suvismayāḥ: 174
 « sīnhadvāre yuvā, devi, drisṭo 'smābhir mahāvratī,
 « sadvitiyo 'pi yo dhatte saundaryeṇa 'advitīyatām. 175
 « nārī-jana-mano-moha-dāyinaṃ mantram adbhutam
 « uccārayati « hā haṃsi! hā haṃsi! » 'iti sa ca 'aniçam. » 176
 tac çrutvā pūrva-haṃsī sā rājaputrī sakautukā
 ānāyayat tam etābhis tad-rūpaṃ pārçvam ātmanaḥ. 177
 dadarça ca 'etam uddāma-rūpālāṅkriti-bhūmikam,
 Çaṅkarārādhanopātta-vrataṃ navam iva Smaram. 178
 nijagāda ca paçyantam vismayoṭphullayā driçā:
 « kim etad eva « hā haṃsi! hā haṃsi! » 'ity ucyate tvayā? » 179
 evaṃ tayā 'ukto 'pi tadā, « hā haṃsi! » 'ity eva so 'bravīt.
 tataḥ sahaṣthitas tasyā Gomukhaḥ pratyuvāca tām: 180
 « ahaṃ te kathayāmy etac, çṛiṇu devi, samāsataḥ: —

Pūrva-janmani haṃso 'yam abhavat karma-yogataḥ. 181
 tatra 'esha jaladhes tīre mahataḥ sarasas taṭe
 kṛitālayaḥ, samaṃ haṃsyā tasthau candana-pādape. 182